

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Megyedévre „ 2.50
Egy óra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplaccz, a városházai
szemben.

Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

A stomfai választás.

Debreczen, december 9.

(—é—) A szabadelvűpárt egymagában küzd azon elvekért, melyek a liberális fejlődés és a nemzeti haladás szolgálatában állanak. Komoly ésszámbavehető támasza sehol sincs, hanem teljesen és kizárólagosan csakis saját erejére hagyatkozhatik. Parlamenten belül és kívül folytonosan erőpróbákat kell kiállania a szabadelvű pártnak, mert minden adott esetben a legnagyobb erőfeszítéseket és ellenállásokat kell legyőznie. A képviselőházban a legkülönbözőbb kérdések minduntalan ad hoc egyesüléseket hoznak létre az ellenzéki pártok között, a mely szövetezések oly gyakoriakká váltak, hogy a viszony majdnem állandónak mondható és pedig annál is inkább, mert ezen szövetezés a parlamenten kívül is igen sok helyen ez esetben érvényesült, sőt annyira fajult, hogy az ellenzéki pártok a koalíción ez idő szerint még kívül álló néppártért is viribus unitis exponálták magukat. Így történt ez a hírhedt kétszeres nyitrai választás után, a melyből kifolyólag az ellenzéki pártok nemcsak minden legcsekélyebb baklövést a kormánypártiak részéről tulzó módon kiszineztek, hanem rosszhiszeműen koholt vádakot szórtak a kormány ellen, ellenben a néppárti agitátorok és hecczkaplások lelkiismeretlen tulajdonságairól mélységesen hallgattak, mintha bizony a néppárti jelölt érdekében a legcsekélyebb visszaélés sem történt volna.

Okulva eme épületes tapasztalaton, előre látható, hogy a néppárti jelölteknek a stomfai választáson történt bukása ismét egyesült hadi rendbe fogja sorakoztatni az ellenzéki pártokat.

Stomfán a demagóg reakció lovagjai az eddigi kudarcok után fokozott elkeseredéssel alkalmazták eszközeiket, a melyekkel csak a legcsekélyebb műveltségű társadalmi osztályt lehet félrevezetni és felbujtani. A hecczkaplások és hecczplébánosok hetek óta egyébbel nem foglalkoztak, mellőzvéni malasztos hivatásuk minden tisztét és kötelességét, mint a kevéssé tanult nép felbujtásával. Egyik kezükben a feszülettel, a másikban a pálinkás kulacsokkal korteskorcsmákká profanálták a templomokat, s viszont az istenitisztelel szégyenteljes paródiáit üzték a szőszékekben.

De minderről mélységesen fog hallgatni az ellenzéki párttaktika, ellenben a kormány közegeinek brutalitásával tele vannak az ellenzéki lapok és ettől fog viszhangozni a képviselőház. Pedig ha féltlenők, a mi azonban nem áll,

hogy a visszautasító szavazatok mind a néppárti jelöltekre estek volna, az még akkor is jelentékeny kisebbségbe maradt volna.

Az tehát ismételt mérkőzések után bebizonyítottak tekinthető, hogy a szabadelvű párt a néppárt elleni küzdelemre egy maga is elég erős, elég hatalmas, még ha az ellenzéki pártok erkölcsi támogatásukban részesítik is. A szabadelvű pártnak tehát semmi oka sincs a néppárttól tartania, ellenben az ellenzéki pártoknak nagyon is jó lesz fontolóra venni, hogy micsoda magatartást tanúsítsanak a néppárttal szemben, mert ha a néppárti mozgalom mégis terjeszkedni képes lesz, úgy az nem a szabadelvű, hanem az ellenzéki pártok rovására fog történni.

— Az anyakönyvi bejegyzésekre vonatkozólag a belügyminiszter a következő érdekes elvi jelentőségű határozatokat hozta. A szülők azon kívánságát, hogy a gyermek felekezet nélkülnek jegyeztessék be, nem lehet teljesíteni, mert magyar állampolgárnak valamely törvényesen bevett vallásfelekezethez kell tartoznia. A házasság előtt született s az egybekelés által törvényesített gyermekek a törvényesen született gyermekekkel, a vallásos nevelés tekintetében egyenlő szabály alatt állanak. Ha tehát az új gyermek szülői a gyermek vallására nézve a házasság előtt megegyezésre nem léptek, az, ha fiú, az apja, ha lány, az anyja vallására jegyzendő be. Az anyakönyv másodpéldányban, a lemásoláskor ejtett hibákat, a lap szélén maga az anyakönyvvezető helyesbíti, az előirt kiigazítási eljárást foganatba venni nem kell.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 9.

Tibád Antal volt a horvát vita szombati első szónoka, aki azt bizonyította, hogy a sérelem közjogi kifejezés a horvát autonóm törvényekben nem szórványos tévedés, hanem általános gyakorlat.

Ezután Polónyi Géza támadta egy kicsit oldalba „mélyen tisztelt” képviselőtársát Tibádot.

Olay Lajos kapcsolatban a horvát kérdéssel a stomfai választásról beszélgetett. Öt percz szünet után a kérvények tárgyalására került a sor.

A magyar tiszti akadémiára vonatkozó szegedi kérvénypél Horváth Béla előadó rövid megokolása után Szentiványi Árpád pártolta a kérvényt.

A bizottsági javaslatot a Ház egyhangulag elfogadta.

A bírósági szolgák fizetés-javítási kérvényét Kovács József és Tóth Aladár pártoló felszólalásai után, kiadták az igazságügyi miniszternek.

A körutakról szóló törvény módosítását célzó kérvény érdekében Hévizy János szólalt fel.

A Ház a kérvényt egyhangulag visszautasítja a kérvényi bizottsághoz.

A mezőgazdasági érdekek támogatását célzó kérvényeknél Darányi Ignác földmívelési miniszter a nagyobb terjedelmű és be-

ható vita szempontjából kéri e kérvényeket majdan a földmívelési tárca budgetjével kapcsolatosan vegye a Ház tárgyalás alá.

Horváth Béla előadó hozzájárul a miniszter javaslatához, míg Makfalvay Géza a külföldi gabona import tárgyában sürgős megvitátást s kormányintézkedést lát szükségesnek. Az ezen kérdésben mutakozó visszaélések megszüntetése iránt határozati javaslatot nyújt be.

Polónyi helyesli a miniszter javaslatát, ellenben helyesli a Makfalvay indítványát is.

Péchy Tamás szintén elfogadja a miniszter javaslatát s a Makfalvay indítványát. Ivánka Oszkár a Ház engedelmével két óra tájt kezd beszélni az őrlési egedélyek közül állítólag előforduló törvénytelenégekről.

Végezetül Darányi miniszter röviden nyilatkozik a rögtönzött agrárvita során fölmerült fontosabb kérdésekre. Kimutatja a Makfalvay kiviteli és behozatali statisztikájának megbízhatatlanságát, a vámhitelezés és vámkedvezmény körül felhozott aggályok is részben alaptalanok, részben jelentéktelenek. A cartell-malmok üzemredukciójára vonatkozólag kijelenti a miniszter, hogy e kérdéssel a fontosságához mérten fog foglalkozni.

Általános tetszés és helyeslés fogadta a miniszter kijelentéseit.

A Ház a földmívelési miniszter indítványát egyhangulag elfogadta, a Makfalvay határozati javaslatát nagy többséggel mellőzte.

Bővebb magyarázat.

Debreczen, december 9.

A nagybirtokosok és kisbirtokosok valamint a közép birtokos osztály érdekközét megkülönböztető cikkünkre egyik oldalról azt a megjegyzést kaptuk: hogy ezen állításunk bővebb magyarázatra vár s hogy a gazdaközönség sorai közé a kaszt-szellemet behozni, e nagy és hatalmas testületet egymástól elválasztani s erejét szétforgácsolni, veszedelmes, tehát meggondolandó dolog.

Igen örülünk, hogy E. ur szerény cikkünket figyelmére méltatta s alkalmat szolgáltatott nekünk arra, hogy magunkat bővebben kimagyarázhassunk, állításunkat megérthetővé tegyük, kivált most, mikor egy olyan új miniszter vette kezébe a miniszteri tárczát, ki, azt hisszük, még egyik részre sincs anguzsálva, tehát nem érdekelt és nem elfogult fél s így remélhető, hogy érveinket részrehajlás nélkül fogja bírálata tárgyává tenni.

Hogy mindenekeelőtt a „kaszt-szellem”-ről beszéljünk, a mely kaszt-szellemet a most egységes (!) gazdaközönség körébe bevinni veszedelmes, egyszerűen csak arra kell utalnuuk: hogy ha ez a veszedelem már évszázadok, talán évezredek óta meg nem volna, hát hogy az most idéztessek föl, s e hatalmas testület erejét szétforgácsolja (!) mondjuk, ha ez a veszedelem meg nem volna már régen, annak előidézésétől méltán visszariadhatna mindenki; de mivel, hogy ez a kaszt-szellem már ős idők óta meg van s hogy azt mi bolygatnók föl, avagy idézünk elő, lelkiismeretünk teljesen nyugodt, tehát

egész bátran definiálhatjuk és beszélhetünk róla, sokkal esélyesebb levén a bajnak szemébe nézni, mint azt negligálni.

Kaszt szellem nélkül egyáltalán nem létezik társadalom. Az észak-amerikai államokban, hol az intézmények a kaszt-szellemnek éppenséggel nem kedveztek s azt lehetőleg háttérbe szorították, egy, a lehetőleg gyűlöletesebb kaszt-szellem vergődött uralomra: a *gazdagság kaszt-szellemé*. És mert a születési arisztokracia fogytával Európaszerte ez a szellem kezd előtérbe lépni, a régi nemesi, atyafiságos, sógorkomaságos birtokos osztály talpa alól fogyni kezd a talaj, s az öt, hét- és kilencz-águ koronák megkülönböztető jelvényének helyére az ezer holdak számának emlegetése lép: ergo a gazdagság kaszt-szellemé a „nagybirtokos” és kisebb birtokos osztály közé már is befurta magát, sőt annyira észlelhető, hogy a predikátum helyett ez a cím „nagybirtokos”, mind sürűbb hangzatosra talál.

A kaszt-szellemről tehát ne beszéljünk, eléggé beszélnek arról a tények s az a fölsem vevés, pláne lenézés, melyben a kisbirtokos osztály a nagybirtokosok által részeseül és gyakrabban látni egy tábornokot az alantas tisztet, mint az ezer holdas birtokosokat a száz holdasok társaságában.

És mert ezzel a témával hosszasan foglalkozni nem akarok, s mert a kaszt-szellem létezését teljesen bebizonyítottam vélem, inkább ama fontosabb és érdekesebb kérdésre, térek át: „Vajjon a nagy és hatalmas gazdatestületet egymástól elválasztani s így azt erejében szétforgácsolni, nem veszedelmes dolog-e?”

Hát kérem alássan, erre a kérdésre is igen egyszerű lehet a felelet, ha megengedem kivált a politikában, hogy a nagyhatalmi állás döntő szerepet játszik, sőt bizonyos államok, mondjuk, nemzetekre nézve életkérdés: de hogy vajjon ez a nagyhatalmi állás egyesekre nézve is boldogító-e? Hogy Svájc, Hollandia, Belgium, avagy csak Romániát és Szerbiát tekintjük: vajjon ohajtanának-e ezek szövetség útján oly nagy hatalmi helyzetet, melyben érdekeiket a nagyhatalmi állásnak fölládozni s magukat egy hatalmasabb szövetséget érdekének alárendelni látnák?

A kis gazdák és nagy gazdák szövetsége éppen ily nagyhatalmi álláshoz hasonlít, de ahol a nagyhatalmi cég befolyását mindig a hatalmasabb fél élvezi s a másik szövetsége csak arra való, hogy a hatalmasabb fél érdekeit istápolja. Jó lenne tehát egyszerűen arra térni át: *miben különbözhetik és térhet el a nagybirtokos érdeke a kisebb birtokos érdekétől?* Tehát éppen mert igen sokan azt állítják, hogy gazda, gazda; hogy a nagybirtokos és kisebb birtokos érdeke egy és ugyanaz, nagyon szükséges ezt a témát fejtegetni:

Csak a gazdasági lapokat tekintsük. Biz Isten egy sincs azok közt, mely a közép- és birtokos-osztály szája ize szerint lenne szerkesztve, mert valamennyi abban a tévedésben szenved, hogy gazda, gazda; hogy a nagybirtokos vagy kisebb birtokos érdeke egy és ugyanaz. Tehát valamennyi gazdasági lapon a negyzás színezet: vonul végig, s mert a birtokosok anyagi erejének nagy különbségeit nem igen mérlegelik, olykor a legveszedelmesebb tanácsokkal állnak elő, a mely tanácsoknak már nem egy, saját erejét tubecsülő gazda lett áldozata.

A nagy és a kisebb birtokosok érdekei csakis a nagyobb mértékű vagy nagyobb szabású, általánosabb gazdasági ágak kultiválásánál találkozik, mint például: A gabona termelésnél és ezek piacánál; az állattenyésztésnél és ezek piacánál s mindazon kérdéseknél, a melyek ezeket a termelési ágakat vagy piacokat illetik, tehát a hol a dolgok „engro” mennek, ámde a mint egyszer minucziákra és detailrozásokra kerül a sor, mindjárt ott állunk a hol a gyárosok avagy kisiparosok, nagy- avagy a kis kereskedők és boltosok. *A mely kisiparos a gyáros szempontjából, vagy a mely kiskereskedő a nagykereskedő szempontjából indul ki, az megbukott.* Az én nézetem tehát nem csak abban tér el bizonyos nézetektől, hogy a nagy és kisebb birtokos érdeke nem mindenben egy és ugyanaz, hanem még azt is állítom, hogy a mozgási, működési és érdekköröknek egy kalap alá vonása, a kisebb birtokosra nézve veszedelmes. Nem egy eset fordult elő, hogy a kisebb birtokos az ő erejét a nagy birtokoséval összetéveszti, avagy hatáskörét amannak hatáskörétől megkülönböztetni nem bírja. *Ebben leli magyarázatát a magyar egyoldalú gazdálkodás, s az a körülmény, hogy a magyar gazdaközönység gabonapiacznál és marhavásárnál más egyéb piacot nem ismer.*

Engro akar gazdálkodni valamennyi s apróbb jövedelmi ágak kultiválásával nem gondol. Pedig az lenne a neki való.

Beszélik ugyan a lapok, hogy nem egy oldalon kell gazdálkodni és serkentik a gazdaközöniséget egymásra, csak hogy a nagy- és kisbirtokos osztály együtt lesz; a míg a földművelési miniszteriumnak nem lesz egy osztálya, mely kizárólag és csupán a magyar kisebb gazdák érdekeivel foglalkozni, új termelési ágakat meg nem honosít s azoknak piacot nem teremt, addig szomorú lesz a magyar kisebb gazda sorsa.

Csak a gyümölcsről, szóljunk! Még ugyszólván nem is termelünk s már is tultermelés kezd mutatkozni. De mivel ez a piac megteremtésének hosszabb fejtegetését teszi kívánatosná, más alkalomra halasztom.

Könyv a királyról.

„Magyarország közéleté az ezredik évforduló karszakában” cím alatt „*” jegy alá rejtőzködött ösmeretlen író nagy érdekű könyvsorozat első része jelent meg az Athenaeum kiadásában. — Az első kötet címe: „A király.” Tartalma merő loyaltás és amint néhány órsi lapforgatás után tájékozódni lehet belőle, ezélja az: megmutatni a magyar király valódi nagyságát — és rámutatni arra a sok hibára, amit a magyar politikusok egy része, de különösen a magyar közvélemény a király ellen annyira méltatlanul és számtalan esetben elkövetett.

Ettől az iránytól eltekintve, a könyv rendkívül, sok eddig ösmeretlen adatot mond el, amiből fölemlitek egy néhányat.

A koronázási ajándék.

Közvetlenül a koronázás előtt a király meglátogatta Andrássy Gyulát és így szólott hozzá:

— Tudja-e, hogy a koronázási ajándékot hova szántam? A régi honvédek özvegyeinek, árváinak és rokonjainak adom.

S míg Andrássy a bámulattól és elragadtatástól szólni nem tudott, a király az ablakhoz lépett és mosolyogva felelt:

— Jó lesz nyomtatóul arra a fátolyra, melyet a multra vetettünk, hogy sohase bolygassa az idők szele.

Egyszerre megpillantotta a *Hentzy-szobrot*:

— Ezt az ócska vasat ellehetne vinni Bécsbe, az Arzenálba. De csak hadd maradjon egy darabig még itt. Ez fogja megmutatni, tudtak-e mások is úgy felejtetni mint én . . .

A trónörökös nevelője.

Amikor Rónai Jácint, az egykori forradalmár történettantatója lett *Rudolf* trónörökösnek, a király ezt az utasítást adta Rónaynak:

— Hát csak az igazat!

A királyné pedig így szólt:

— Mondjon el neki mindent.

Nincs többé fiam . . .

Nagyon megható az a leírás, mely elmondja miként adták tudtul a királynak *Rudolf* trónörökös öngyilkosságát?

A mayerlingi küldött legelőbb a főhadiségedet riasztotta föl. Az csak jajgatott: „Nem, nem! — énnekem nincs szivem, hogy megmondjam neki!” Sokáig tanácskoztak, amíg elhatározták, hogy mondja el az, aki a szót meghozta. A király némán hallgatta. Sokára, hosszú szünet után végre fölshajtott! „Tehát nincs többé fiam!” Néhány óra mulva aztán megkérdezte, hogy tudja-e már a királyné? S mikor azt felelték, hogy már tudja, hálás pillantással felelt, hogy azt nem neki kell megmondania. Aztán ment, hogy megvigasztalja az anyát.

Amikor onnan visszatért, már maga mellett találta Kálnokyt, a külügyminisztert. S a két férfi ezután így töltött el egymás mellett, étlen-szomjan teljes 24 órát, — némán, csak néha sóhajtott föl a király: „Tehát nincs többé fiam!” Aztán megköszönte Kálnokynak a vigaszt, elküldte őt nyugodni, mert bizonynyal ki van merülve,

— S felséged nem?

— Én? . . . ugy érzem erősebb vagyok.

S mikor később bejelentették a királynak, hogy *Tisza* Kálmán, a magyar miniszterelnök kér kihallgatást, a király eléje ment, kezét melegen megszorítva, e szavakkal előzött meg minden részvétnyilvánítást:

— Mindent elvesztettem a mit birtam a reményből és hitből, amelyet fiam jövőjébe vettem; immár nem maradt egyebem, mint a kötelességérzet, melyhez mindaddig, míg csak öreg csontjaim kibírják, hü fogok maradni. Erre ugy ön, mint népeim bizton számíthatnak.

A könyv azzal végződik:

Az az egy bizonyos, hogy az egész világ eljöhet hozzánk az ezredéves kiállításra, — és az egész világon nem fog látni többé olyat, amelyet mi kállitunk: *egy ilyen királyt!*

A bevezető részt a névtelen szerző ígérete szerint követni fogják a következő essayk: az országgyűlésről; a pártokról és felekezetekekről; a sajtóról; a társadalomról és a művészetekről; az irodalomról; a tudományról és a közoktatásról; a földművelés, ipar és kereskedelemről; az uralkodó eszmékről s Magyarország európai helyzetéről; a második ezredév történelmi és politikai perspektívájáról; — eközben pedig meg fognak jelenni rövidebb rajzok és essayk a közélet egyes kérdéseiről, szereplőiről és tényezőiről.

A sajtó ünnepe.

— Két veterán nyomdász jubileuma. —

Debreczen, december 9.

Frics József művezető és *Kenderessy* Lajos szedő, a debreczeni sajtó e két jeles mechanikus munkásának jubileuma több volt mint házi ünnepély. Noha olyanok rendezték, akik foglalkozáuknál fogva hozzájuk legközelebb állanak, akik nekik pályatársaik, akikkel egy fedél alatt, hogy ugy mondjam, egy családi körben dolgoznak, fáradoznak. Mégis a művelt közönység rokon-

szentes érde-
szépen sikerü-
házi ünnepe-
tetszett, hog-
ünnepeletésé-
kat mint nap-
fenséges tal-
jelentőségét
meg azok ré-

És jól e-
rosi hatóság-
hatatlan pat-

a nyomdáva-
azokhoz a s-
Debreczent
emelték; a

lemi életéne-
tott eleven
zsiákat, mel-
nál nélkü-
negyedfélsz-
polgárságot,
nyomdánt, e-

(Sajnos,
kásai, az új-
vehettek ré-
Budapesten
sán. Egy f-
képviselő-
tük

A szép

A Bik

éttermében

meghívott v-

Imre kir. tá-

kas kir. tá-

elnöke, Kö-

Lajos lekes-

umi tanár,

Boczkó S-

Imre, Kö-

József főszá-

ügyész. Fe-

Károly, a k-

Gyula, dr.

István orv-

Lévay Fer-

reskedők, D-

Márk Endr-

dek, Stein-

Pongrácz J-

Szedlák J-

A jubil-

viharos éje-

vezető a fe-

kezett. Szá-

lag a köny-

Ott voltak:

Frics J-

Farkas Ág-

Péntek Istv-

Dezsőné, V-

Dankó Mih-

Sámuelné s-

Frics J-

Janka, Fur-

Böske, Bör-

Róza, Bors-

Legelő-

nevében V-

zölte *Fric-*

vesszük a k-

Ötven

A mino-

lanat; az

idő; de sz-

töltve hos-

És ez

maga-látan

viselt-d.

Harmi-

a fő- és sz-

nak vezetőj-

nyomdájána-

ifju té fi te-

szenves érdeklődése következtében az a szépen sikerült szombati jubileum túllépte a házi ünnepély szűk korlátait. Nekünk úgy tetszett, hogy e két veterán nyomdász ünnepeltetésében az eszméket és gondolatokat mint nap a fényt és meleget terjesztő fenséges találmány: a nyomdászati csodálatos jelentőségének elismerése nyilatkozott volna meg azok részéről, akik ott megjelentek.

És jól esett látnunk képviselve lenni a városi hatóságot, az ősrégi nyomdának halhatatlan pátronusát; a kollegiumot, melyet a nyomdával együtt egyik ünnepi szónok azokhoz a szárnyakhoz hasonlított, amelyek Debreczent magasra, hirnévre és dicsőségre emelték; a Csokonai-köit, a társadalom szellemi életének ezt a nagy feladatokra hivatott eleven tényezőjét; a protestáns ekklesiákat, melyeknek fundamentomai lerakásánál nélkülözhetetlen szerepet játszott a negyedik század esztendő könyvnyomda; a polgárságot, amely sokat tett, áldozott a nyomdáiért, de sokat is köszönhet annak.

(Sajnos, hogy a sajtó tollal dolgozó munkásai, az újságírók, a lapok szerkesztői nem vehettek részt az ünnepélyen. Valamennyien Budapesten voltak a hírlapírók kongresszusán. Egy fiatal reporter barátommal ketten képviseltük a helyi zsurnalisztikát.)

A szép ünnepély lefolyása a következő volt:

A Bika-szálloda földszinti nagyobbik éttermében este 8 órára gyűltek össze a meghívott vendégek. Ott voltak: *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester, *Szell Farkas* kir. táblai tanácselnök, a Csokonai-kör elnöke, *Könyves Tóth Kálmán*, *Materny Lajos* lelkész, *Balogh Ferencz* kollegiumi tanár, *Ábrahám László* t. főügyész, *Boczkó Samuel* r. főkapitány, *Vecsey Imre*, *Körner Adolf* tanácsnokok, *Szabó József* főszámvé, dr. *Magos György* t. ügyész, *Ferenecz Elek* főtisztviselő, *Nagy Károly*, a kaszinó alelnöke, dr. *Sárvány Gyula*, dr. *Kalmár Barna*, dr. *Derekassy István* orvosok, *Stahl Géza* h. főmérnök, *Lévay Ferencz*, *Csáthy Ferencz*, könyvkereskedők, *Dávidházy Kálmán* kompaktor, *Márk Endre*, *Des Combes Henrik* ügyvédek, *Steinacker Sándor* p. ü. tanácsos, *Pongrácz Géza*, *Balogh Péter* gazdálkodó, *Szedlák József*, *Veréb Lajos* stb.

A jubiléumokat küldöttség hívta meg s viharos éjenzés fogadta, *Frics József* művezető a felesége és leánya társaságában érkezett. Számos nő is volt jelen, tulnyomólag a könyvnyomdák személyzetéhez tartozók. Ott voltak:

Frics Józsefné, özv. *Spett Ferenczné*, *Farkas Ágostonné*, özv. *Medgyessy Sándorné*, *Péntek Istvánné*, *Furmann Lajosné*, *Popper Dezsőné*, *Vesszősi Józsefné*, *Hegedüs Károlyné*, *Dankó Mihályné*, *Várakozó Gyuláné*, *Bálint Sámuelné* stb. asszonyok.

Frics Irma, *Medgyessy Pirokska*, *Spett Janka*, *Furmann Elekka* és *Mariska*, *Dankó Böske*, *Török Róza*, *Szatmári Emma*, *Péntek Róza*, *Borsai Juliska* stb. kisasszonyok.

Legelőször a városi nyomda személyzete nevében *Várakozó Gyula* gépmester üdvözölte *Frics Józsefet*. Szép beszédéből átvesszük a következőket:

Ötven év!

A mindenség folyásában egy röpke pillanatot; az ember életében már számot tevő idő; de szellemi és phisikai munkában eltöltve hosszú, súlyos teher!

És ez időt elérvén, e terhet hivatásod magaslátán emelkedve, mindenkor hiven viseléd.

Harminezhat éve, hogy — akkor, mint a fő- és székváros egyik előkelő nyomdájának vezetőjét, — a város nemes Tanácsa nyomdájának élére állított és mint ambíciós ifjú félfetterőtől duzzadó szakképzettség-

gel fogtál hozzá, hogy e nyomdát a közép-kor kezdetlegességéből a modern kor színvonalára emeld.

Egymásután tűntek el az ősi faszajtók, — melyek oly élénken illusztráltak művésztünk Gutenberg korát, — hogy helyet adjanak az újabb szerkezetű kézi-sajtóknak; majd midőn már — hosszas fáradozás után — a város közönségének rokonszenvét megnyeréd, lomtárba kerültek ezek is, hogy a jobb, a szebb és gyorsabb munkát adó gyors-sajtók követhessék.

Te voltál az ünnepelt főnökünk — és ezt büszkén mondhatjuk — ki a város modern könyvnyomdászát megalkotád!

S mint szaktárs jövel az vagy mai is, s hogy az leszel a jövőben, arra elég biztosíték nekünk a mult.

Ézután átnyújtotta neki a személyzet ajándékát: arckép-albumot a szedő-személyzet fényképeivel. Az album díszes könyvkötészetű munka, mely *Dávidházy Kálmán* műhelyéből került ki.

László Imre elnök volt a következő szónok, a ki az önképző egyesület részéről *Frics Józsefnek*, mint a nyomdász önképző egyesület alapítójának és örökös díszelnökének *Kovács János* által festett sikerült arcképét nyújtotta át emlékül.

Popper Dezső a Csokonai nyomda szedő faktora szólott ezután, a Csokonai részvénytársaság valamint a Hoffmann és társa nyomdái személyzete megbízásából melegen üdvözölte a jubiléumot, akinek emlék lapot nyújtott át ezekkel a szavakkal fejezte be üdvözlését: „Gondoljon mindig az ön szerető kollegáira, valahányszor elapra vetődnek tekintetei!”

Frics József tisztelőitől még egyéb értéktárgyat is kapott emlékül.

Ezután *Kenderessy Lajos*, a szedőszekrény mellett felszáz esztendőig állott öreg nyomdász üdvözlésére került a sor.

Egyik szedőtársa *Török Ferencz* egyszerű, de a szív mélyéből fakadó szavakkal üdvözölte az öreg urat, akinek a munkában, a küzdelemben eltöltött ötven esztendő vajmi kevés boldogságot nyújtott, de aki mint sor-sába megnyugodni tud ember, felfogva hivatását igyekezett emberkorral felérő felszázados pályáját becsülettel megfutni. Üdvözölte nemcsak a szaktársat, de mint csaknem mindnyájuknak a tanító mesterét.

Jó kívánságok kíséretében a városi nyomda személyzete részéről értékes aranylánczot adott át emlékül.

Vesszőssy József a Csokonai-nyomdából a nyomdász önképző-egyesület nevében és a következő talpra esett kis beszéd kíséretében két drb. 20 frkos aranyat adott át:

„Megjelentünk Ön előtt, mint a debreczeni nyomdász önképző-egyesület küldöttei, hogy ötven éves nyomdászága alkalmával üdvözöljük Önt, mert mi tudjuk azt legjobban, mit tesz ötven évet elérni e rögös pályán s mi tudjuk azt, mit tett Ön ez idő alatt önképző egyesületünk felvirágzásán. Három egyén tűnik szemünkbe egyesületünk történelmében s e három egyén közül Ön az egyik, kit ma itt szerencsések lehetünk ünnepelni. Büszkén tekinthet vissza alkotásaira s mi büszkék leszünk Önre mindenkor! Egy felszázad óta munkálkodott Ön, nem ismerve fáradságot, csak tenni akart s tett is; alkotásai maradandók lesznek egyesületünkben mindenkor s az utókornak például fogják szolgálni.”

Utóljára a „Csokonai” és a Hoffmann és társa-féle nyomdák személyzetei megbízásából *Erdélyi István* üdvözölte röviden *Kenderessyt* és emléklapot adott át neki.

Frics József meghatottan a szeretetnek ilyen nyilvánulásától előbb a városi hatóságnak köszönte meg, hogy ezúttal is kimutatta jóakarát a nyomdászati iránt. Hogy 36 év alatt, mióta *Simonffy Imre* a nyomdának akkori felügyelő tanácsnoka az ő kezébe adta e nyomdát, — menyibe n felelt meg a hozzáfűzött várakozásoknak, annak elbírálása nem az ő feladata. Ő csak köszönetet, őszintét, szívéből velt akar mondani azért a

pártfogásért, melyben Debreczen, az ő szűkebb hazája részesítette és azért a nagy szereteért, melylyel a mai napon is, — életének eme legboldogabb napján, találkozott.

Később kartársainak köszönte meg a ragaszkodásnak ezeket a jóleső, boldogító jeleket. Összetartásra, szorgalomra buzdija őket.

Kenderessy Lajos elérzékenyedve rebegette el hálás köszönetét az őt ért nagy kitüntetésért.

Az üdvözlő beszédek után vacsorához ült a 200 főnyi közönség. Elegáns étlap mutatta rendjét a vacsorának. Imé:

Paprikás csirke.
Pulyka- és malacz-sült. Saláták.
Juh- és tehéntúrós galuska. Sült tészta.
Borok
Kerti bor. Bakar bor.
Egri vörös.
Ásványvíz.
Fekete kávé. Fagyalt.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester emelt legelőször poharat, éltetvén a két jubiléumot, *Frics József* művezetőt és *Kenderessy Lajost*, a régi gárda, a „socius“-ok egyik utolsó tagját. A városi hatóság nevében munkásságukról, érdemeikről elismeréssel emlékezik meg.

Könyves Tóth Kálmán humoros felköszöntője végén *Frics Józsefet* éltette, a ki az ólom-mérgezés ellen ellenmérget használ: vizenyős versek, tanácsi határozatok, költségvetések korrigálását. Ezért örvend olyan jó egészségnek.

Frenetikus hatást tettek *Balogh Ferencz* hittanár nemes hévvel előadott gyönyörű tószjai.

Szálló ige — ugymond ez a kifejezés —

„nagy idők tanuja.” Intézményekre századokkal, emberekre évekkel mérik a nagy idöket. Nagyidöket ért intézményekért, nagy idöket ért emberekért emeli most a poharát.

Az egyik ősi intézmény a kollegium, a tudományokat képviselő intézmény nevében teszi ő le az elismerés pálmakoszoróját Debreczen egy másik ősi intézménye: a könyvnyomda elé.

E két intézményiker gyermeke a magyar geniusznak, csaknem egyszerre született hirdetái és terjesztetái a tudományt, a magyar műveltség világosságát. Párját nem találjuk ezeknek az országban. A budapesti egyetem eredete sem oly régi, mint a debreczeni kollegiumé, és csak *Ko'ozsvárnak* a sajtója keletkezett előbb azok között, melyek a mult századokban irányadó befolyást gyakoroltak nemzeti műveltségünkre. Debreczen város közönsége már 1561-ben polgári, városi institutióvá tette a typographiát s azóta fennáll fejedelmi kegy nélkül, míg azok a nyomdák, melyeket országtartó nagy urak alapítottak, velök együtt megszűntek, elenyésztek. Örök dicsősége marad ez Debreczennek. Mint két hatalmas szárny, vitte emelte Debreczen fölfelé, a nyomda és a kollegium, mint az egyik szárny tollait, élteti ő a nagyidök tanuit, *Frics*et és *Kenderessyt*, a kik 50 éves nyomdászkodásuk alatt a városi nyomda frissebb mély nyomokat vágott az irodalom terén

Mándoky Béla hévteljes dikcióban *Frics Józsefnét* éltette. Majd *Vántsa György* felolvasta az *Frics József*hez érkezett üdvözlő táviratokat és leveleket, köztük *József* főherczeg Ő Fensége udvarmesterének a meghívóra küldött táviratát, melyben a főherczeg megbízásából gratulál. *Várakozó Gyula* a városi tanácsot és a jelenlevőket köszöntötte fel.

Midőn *Veres Tóni*, ez ujabban felmerült kitünően szervezett 12 tagból álló zenekarával elhuzta Csokonai egyik legszebb dalát, — a „Tihanyi echohoz” írott dalát, viharos

taps zúgott fel, mire ismét felállott **Balogh Ferencz** és éltetette **Simonffy Imre** polgármestert, a debreczeni polgárság koronáját a mi talajunkból kikelt vezetőt. E szép felköszöntőben a város főbiráit, polgármestereit az akropolisz oszlopaihoz hasonlította, — Debreczen élete ezekhez az oszlopokhoz van kötve.

Később a társaság fiatalabb része tánczra perdült és jó kedvvel járta **Veres Tóni** elsőrangú zenekarának muzsikája mellett hajnalig. — A négyest husz pár tánczolta.

Színház.

(P.) Szombaton a „*Kis herceg*“ — Lecocq gyönyörű zenéjű operetteje került színre, a czimszerepben **Pajor Emiliával**, ki azt sok szeretetreméltósággal pajkoskodta végig. Igazán elemében volt, csinosan is énekelt, a miért sok tapsot kapott.

Galyassy P. (Hercegnő) beletalálta magát a bátorosan gyermeteg hercegnő szerepébe, énekszámái is jól sikerültek.

Locsarekné (Döszató) legjobb szerepés egyikében excellált. A közönség alig győzte tapsal fel nevetéssel kísérni kitűnő játékát a 2-ik felvonásbeli énekleckéje különben is legjobb része a darabnak pompásan sikerült s meg is kellett ismételnie, a női kar is jól működött. Csinosan énekelt itt **Bárdos Irma** is, kiből úgy látjuk sok ügyesség van, mert mint tánczosnő is nagyon ügyesnek bizonyult.

Ity. Németh (Trimusz) az esetlen tanár szerepét helyesen fogta fel s kellő díszkreatióval játszotta meg, folyvást derűtségben tartotta a közönséget s tulsásokkal nem rontotta amugy is hálás szerepét.

A karok jól működtek közre s az egész előadás szépen sikerült.

Csak a holdvilág nem sikerült a harmadik felvonásban, mert láttuk ugyan a hátsó függönyön keresztül, hogy egy szál gyermek okvetetlenkedett jobbra-balra s erővel holdvilágnak akart látszani, de bizony nem sikerült neki. Jobban sikerült volna oda villanynyal világítani, vagy ha a készüléket olyan magasra helyezni nem lehet, hát hadd sütött volna a holdvilág a zsinór-padról, nem szentírás az, hogy a hátsó függönyön legyen a hold.

A harmadik felvonásban előforduló fejtánczra az a megjegyzésünk, hogy nem kell abból gigerli-tánczot csinálni, mert csataterén álló harcosok lejtik azt, tehát nem komikumot, hanem vitézi dolgot produkálnak.

*

Tegnap, vasárnap népszinmű napja volt színházunknak és pedig annál érdekesebb, mert **Tiszayné Ellinger Ilona** lépett benne fel. Ezuttal „*Náni*“ **Tollinus** népszinműve került színre a czimszerepben **Tiszaynéval**.

Nem ok nélkül óhajtja őt a közönség színpadon látni, mert hiszen még élénk emlékekben ének kedves alakításai, melyeknek egyik legjobbika mindenesetre „*Náni*“ marad. A szerelmes svábleányt annyi naivitással, annyi szeretetreméltósággal játszotta most is, hogy a hálás közönség — még pedig ezuttal a páholy-közönség is minden lépten tapsolta.

Végtelenül sajnáljuk, hogy egyesek izetlenkedése elvette kedvét a gyakrabban való felépéstől, mert alakításai mindenkor kedvesek s élvezetesek voltak. Ugy véljük, hogy az a tudálos kötekedés már megszűnt s annál fogva reméljük, hogy ezután gyakrabban visszatér a színpadra, mert látnia kell, hogy a közönség mily szívélyesen fogadja. Minden mozdulatán meglátszik, hogy művésznő s természetességével s pompás játékával egészen lebilincseli a nézőt.

Tiszai Dezső (Kreuczer) a vén svábot az ő megszokott pompás humorával alakította

kár, hogy kimaradt a tánczból (az I. felv.) a mely ugyan megtermettségének nehezére esett volna, de még is rovására írjuk, hogy ezt a kis élvezetet megtagadta tőlünk.

Haday (Józi) szépen játszott, de kár, hogy énekszámánál némi indispositióval küzdött.

Tapolczai (Sándor) az örökös jogonc és gigerli szerepét kitűnően adta, de néha egy kis tulsásba esett, például a kézfogásoknál. Különben állandó derűtségbe tartotta a közönséget örökös billiárd és kártya műsavaival.

Krémer Jenő (Szilárd Péter) kellő discretióval játszott s jó alakítást mutatott be.

Lubrinz Julia (özv. Molnáró) **Sándor Emil** (Lupi bácsi) **Bogyó Ionka** (Róza) a szokott jók voltak.

Meg kell még dicsérnünk **Nádasit**, e kitűnő kardalost, ki az ostoba Bódi szerepét helyes fel fogással s egészen jó alakítással adta. Ügyességéért megérdemli, ha minél gyakrabban jut ilyesféle szerepekhez, hogy magát tovább képezhesse.

Nem hallgathatjuk el azt a körülményt — melyre nézve ugyan már többször felszólaltunk, hogy némely páholy közönsége az egész előadás alatt hangos tracsot folytat. Így történt ez estén is, a mikor a földszinti 7-ik páholyból hangos beszélgetés és nevetés, majd dühögés a páholy előtti támlászekébe ült élvezetét egészen tönkre tették. Ha a karzaton történik ilyesmi, ott bizonyára a rendőrség beavatkozik, de miért ne lehetne beavatkozniuk itt is, midőn már a körülülők piszögése sem használ semmit. Nagy figyelmetlenség bizony ez, melyet fokoz azon körülmény, hogy intelligens hölgyek követik el.

* **Jobbra forduló viszonyok.** Csöndes egyhangúsággal folyó színi szezonunkat a közel jövőben a direktor által már régebben kilátásba helyezett fővárosi művésznők vendégfelléptei fogják élénkíteni. A **Pesti Hirlap** szerint **Küry Klára** állítólag már e hónap 17-én négy előadásra érkezik hozzánk; a nemzet csalógnya **Baháné** pedig itt fogja megkezdeni a színpadtól és az öt annyira bevezető közönségtől való búcsuzását valószínűleg a jövő hónapban. — Ha mindezekhez hozzá vesszük, hogy nemsokára, az annyira nélkülözött primadonna, **Ruzsinszky Ilona** ezüst hangja is be fogja szárnyalni a nézőteret, reméljük, hogy a viszonyok folytán negligenssé vált közönség újult érdeklődéssel fogja figyelmét a színház felé irányítani.

Millennium.

— A kiállítási sajtóiroda értesítései. —

Az iparos-segédék és tanoncok a kiállításon.

Hazánk általános ipari haladásának bemutatása mellett, iparnevelési szempontból országos érdek a serdülő munkás fiatalág ambíciójának fölkejtésére, szorgalmuk és ügyességük ösztönzésére a millennium alkalmával külön kiállítást rendezni az iparosan tanoncok, segédék és munkások készítményeiből. Hogy az ezredéves kiállítás hazánk kulturális viszonyainak e tekintetben is hű tükrö legyen, a kereskedelmi miniszter most az összes kereskedelmi és iparkamarához, ipartestületekhez és társulatokhoz felszólítást intézett, hogy az ipari segédzemélyzetet a jövő év július 15-én kezdődő és egy teljes hónapon át tartó időleges kiállításon tömeges részvételre buzdítsák.

Ebben a kiállításban részt vehet minden magyar iparos tanonc, segéd és munkás akár itthon, akár külföldön tartózkodik, ha 1896 január hó végéig sajátkezű munkáját az ezredéves kiállítás igazgatóságához, Budapestre bejelenti. A később jelentkezőket csak különös figyelmet érdemlő esetekben veszik figyelembe. A beküldött tárgyak kiállítása és elbírálására külön bizottságokat

szerveznek, melyek úgy az elismerő-oklevelek, mint a pénzbeli jutalmak magasságáról és mennyiségéről szakbirálat alapján a miniszternek, mint a kiállítási országos bizottság elnökének, indokolt előterjesztést tesznek. Minden kiállító, még ha jutalmat nem nyer is, részvételének emlékére emlékményt kap.

A kiállításra elfogadott tárgyak 1896. július 1-ig bérmentve küldendők a kiállítás igazgatóságához; a csomagolásra és szállításra nézve az általános szállítási szabályok irányadók. A küldeményhez a munkaadó vagy gyári vezetőnek bizonyítványt kell csatolni, hogy a kiállító tényleg nála van szolgálatban, a beküldött tárgyat tényleg ő készítette, mennyi időt fordított annak elkészítésére és milyen munkaeszközök álltak rendelkezésére. A gazdának ezt a bizonyítványt az illető ipartestület vagy iparhatóság igazolja. A kiállításért, ugyisint az azok elhelyezéseért, a szükséges asztalokért vagy állványokért díjat nem kell fizetni és a visszaszállítás költségei is a kiállítás terhére esnek.

A tanoncoknak, segédeknek és munkásoknak tehát minden tekintetben meg van könnyítve az ezredéves kiállításra való részvétel és ennek folytán remélhető, hogy tömeges jelentkezésük és ügyes munkáik által az ipari remekelésnek ezen, reájuk nézve gyümölcsöző kiállítását minél vonzóbbá, gazdagabbá és érdekesebbé fogják tenni.

Városi és megyei hírek.

* **Felebbezés a városháza építése ellen.** Daczára, hogy a városháza építésére csaknem egyhangulag szavazta meg a közgyűlés a kért 352 ezer frtot és szinte egyező akaratúval rendelte el, hogy már a jövő tavasszal építtessék, emlékére a millenniumnak, némely bizottsági tagok felebbezéssel támadják meg ezt a határozatot, mert soknak tartják az elfogadott tervekhez képest a megszavazott költséget sinkább hajlandók évekre halasztani el az építést, csak hogy legyen Debreczennek olyan székháza, melynek ne találhassa párját sehol az országban, ha mindjárt félmillióba fog is kerülni. A felebbezéshez az aláírásokat — mint halljuk — **Reichmann Ármin** bizottsági tag gyűjti.

* **Megsemmisített választás.** A vármegyei állandó bíráló választmány gróf **Degenfeld József** főispán elnöke alatt ülést tartott, melynek tárgya volt a h.-nánási I. alválasztó kerület által törvényhatósági taggá megválasztott **Máró Miklósnak** az ő megválasztását megsemmisítő igazoló választmányi határozat ellen beadott felebbezésének elbírálása. Az állandó bíráló választmány helyben hagyta az igazoló választmány ítéletét s így nevezett kerületben ezen egy bizottsági tagsági helyre új választás lesz.

NAPI HIREK.

— **Városi bizottsági tagok választása.** A szabadelvűpárt intéző bizottsága tegnap a Kossuth-utcai jelöléssel foglalkozott, a melytől a pártgyűlés által közfelkiáltással ajánlott **Csóka József** visszalépni akart. Az intéző bizottság ragaszkodik **Csóka József** személyéhez s fölkéri a Kossuth-utcai választó polgárokat, hogy a december 11-iki választáskor szavazataikat **Csóka József**re szíveskedjenek adni.

— **Kormányképviselők.** Dr. **Óreg János** debreczeni főiskolánk akad. bölcsészettanára, a Kolozsváron deczemb. 21-én megtartandó érettségi vizsgálatokra, — **György Endre**, egybábk. tanácsbíró, akad. tag a dunameliki ref. egyházkerület főgimnáziumainak Nagy-Körösön, — dr. **Ballagi Géza**, sáros-

pataki jogt.
tuli egyház
czenben
kormányké
miniszter é

— **Asz**
zilált baju
kora regg
biztost. Sü
és nincs e
sem, mert
azt, a ki
Az aranyo
a kit ő a
magához,
gával vitt
nem gyan
lépésének
hat, hogy
bakaörmes
körül, ak
más garn
hanem az
tud élni e

— **E**
Egy nagy
lag földm
történt az
hitelesség
ritjuk: A
statisztika
nek két
ügynökök

szerény an
értelmes
ki, akikne
a 20 frt
Önként é
iráni ére
is, a stat
tagja, a
és telemek
heli. Egyé
a jókedv
résére föl
és nagy b
árta az ő
nyújtotta

De m
kor a mu
városi tis
le a nyug
Tekin
hajtásáról
tézkedés
dótságg
hatnak;

tekin
zat 86. S
tagok a
los eljár
tekin
többek e
az őszel
ságból (a
apellált)
a ny
utalván

Tab
— **L**
lődesi eg
jának ig
József f
ülést tar
Péter G
rolly és
határoz
mányi ü
mány h
sang ala
veskedje
vonakoz
tisztujtó

— **K**
károsító
Tóth J
egy edd
ma regg
pénzt el
frtnyi

pataki jogtanár, akad. tag pedig a tisztántúli egyházközség főgimnaziumainak Debreczenben tartandó érettségi vizsgálatára kormányképviselők gyanánt küldettek ki a miniszter által.

— **Asszonyt kísért.** Egy sápadt arcú, zilált baju külvárosi kocsmáros verte fel kora reggeli álmából az ügyeletes rendőrbiztost. Sürgős, elodázhatlan panasza van, és nincs egy pillanatnyi elveszteni valója sem, mert soha nem kerithetné meg többé azt, a ki neki ujjain bevezett kincse volt. Az aranyos kedvű, virgoncz szöke asszony, a kit ő a névtelenségből, a nyomorból emelt magához, ma reggel eltűnt a házából és magával vitt sok értékes tárgyat is. Nem tudja, nem gyanítja, de nem is kutatja végzetes lépésének az indító okát, csak annyit mondhat, hogy néhány nap óta egy marcialis bakaörmester látatlanokodott az asszony körül, akit néhány nap előtt helyeztek el más garnizonba. Nem az elvitt tárgyakat, hanem az asszonyt keresi, a ki nélkül nem tud élni ez a durva külsejű kocsmáros.

— **Hazafiságnak nem kell jutalom.**

Egy nagy kiterjedésű határral bíró, tu nyomólag földmiveléssel foglalkozó közeli városban történt az alábbi mulatságos eset, amelynek hiteltelenségéért a felelősséget levelezőnkre hárítjuk: A városi tanács a mezőgazdasági statisztikai összeírásra vállalkozott ügynököknek két forint napi díjat biztosított. Az ügynökök kivétel nélkül tanítók, diákok és szerény anyagi körülmények közt élők között értelmek iparosokból és effélékből került ki, akiknek nagy jótétemény számba ment a 20 frttal díjazott számláló ügynökség. Önként ajánkozott, állítása szerint az ügy iránti érdeklődésből egy dúsgazdag birtokos is, a statisztikai összeíró bizottság egyik tagja, a ki hatodik virilista a városban és telekkönyvét egy krajczár adósság se terheli. Egyébként pedig nem szokták ismerősei a jókedvű adakozók közé számítani. — Kérésére fölvettek őt is számláló ügynöknek és nagy buzgalommal bejárta kerületét, összeírta az összeírásokat. — Munka után benyújtotta ő is bélyeges nyugtáját.

De milyen nagy lón a meglepetése, mit kor a munkadíj utalványozásával megbízott városi tisztviselő következő sorait olvashatta le a nyugtájáról.

Tekintettel a vonatkozó törvény végrehajtásáról szóló miniszteri rendelet azon intézkedésére, hogy a statisztikai összeíró küldöttség tagjai tiszteletdíjra nem számíthatnak;

tekintettel a városi szervezeti szabályzat 86. §-ra, mely szerint városi bizottsági tagok a város belterületén teljesített hivatalos eljárásért napidíjat nem kapnak;

tekintettel végül az ügynök ur azon többek előtt ismételt kijelentésére, hogy ő az összeírást csupán tiszteletből és hazafiságból (amire éppen a miniszteri rendelet is apellált) teljesíti;

a nyugtán felszámított összeg ki nem utalványoztatik!

— ! ! ? ?

Tableaux

— **Emke.** Az erdélyi magyar közművelődési egyesület debreczeni és hajdumegyeri fiókjának igazgató választmányagróf Dégenfeld József főispán lakásán az ő elnöksége alatt ülést tartott, hol megjelentek Márk Endre, Péter Gábor, dr. Medve Zoltán, Bészler Károly és Roncsik Lajos. Az igazgatóság elhatározta, hogy f. hó 15-ére nagy választmányi ülés hívassék össze, a mikor a választmányi hűlgytagjai felkérhetnek, hogy a farsang alatt rendezendő *Emke-bál* ügyét szveskedjenek megbeszélni. A költségvetésre vonatkozólag a jövő év elején megtartandó tisztújító közgyűlésen fognak határozni.

— **Eltűnt 700 forint.** É-zékenyen megkárosította tegnap este 9—10 óra tájban Tóth János cserepes-utcai lakos gazdálkodót egy eddig ismeretlen tolvaj: A gazda ugyanis ma reggel a nyíregyházi vásárra készült s a pénzt előkészítve 400 frtot bankókban 200 frtnyi *ezüst* pénzt a nappali szobában, az

asztalra tett. Ott feküdt a bugyeláris és zacskó a gyertya mellett, míg az utrakészülődő gazda, az asszonyokkal a másik szobában rakta össze az utravalót. A pénz tehát rövid időre magára maradt s valószínűleg az utcáról az ablakon keresztül valami szemfüles tolvaj a kedvező alkalmat kileste s mire a gazda visszajött, a 700 frt helyett egy rossz papucsot és egy zsiros kalapot talált, nem ugyan az asztalon, hanem a földön. A tolvaj, a falakra felaggatott értékes ruhákra nem vágyott, míg egy szintén ott lógó ezüst órát magával vitt. A rendőrség ősmert erélyességgel nyomozza a vakmerő tolvajt.

— **Értesítés.** A debreczeni kir. járásbírószághoz áthelyezett Bódogh Zsigmond kir. bir. végrehajtó a jogkereső közönségnek tudomására hozza, hogy hivatali állását a debreczeni kir. járásbírószághoz elfoglalta, — lakása és irodája az igazságügyi palota közelében Varga-utcán 2243. sz. a. van.

— **Presbyter választás.** Az ág. evangélikus egyházközség presbyteriumának azon tagjai helyett, kik 1889-ben választattak be s így 6 évre szóló mandátumuk lejárt, tegnap történt meg a választás, *Handtel* Vilmos elnöksége alatt. A szavazatok megszámlálása este 6 órakor ért véget. Megválasztottak: ifj. Boczkó Sámuel, Steinacker Sándor, Forgács Károly, Harmath Gergely, Tamássy Béla, Kaszanyitzky Eadre, Raics Lajos, Herdliczka Béa, Szepegy Gusztáv, Wagner György, Roth János, Droppa Emil, Maurer Emil, Malatinszky Ferencz; pótagokul: Bárdos Géza és Mayer Emi, másodjegyzővé dr. Horvay Róbert tanár választottak.

x **Egy leányiskola a cognac-gyárban.** Mint a *Flumeban* „Voce del Popolo” cím alatt megjelenő lap 2136. számában olvassuk, az ottani felsőbb leányiskola növendékei tanáraik vezetésével meglepetéssel megtekintették Ptau és társa urak cognacgyárát. Valamennyi helyiség ott van, mind megtekintették, de különösen a destilláló-készülék épületében tartózkodtak huzamosabb ideig holis a tanárok hosszabb magyarázatokat tartottak. Végül a gyár különlegességét, a Quarnero Brandyt kóstolták meg, mely a szeretetreméltó kis hölgyecskéknél nagyon ízlett, és mint halljuk, a kis látogatóknak legnagyobb része ezt mondották úgy magukba, ha majd egyszer asszonyok lesznek, vendégeiknek csakis ezt a kitűnő italt fogják szervizolni.

x **Egy népszor.** A „Moll-féle francia borszeszes só” által a betegeknek egy ép oly gyógy hatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utastással együtt 90 kr. Szétkü és naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, Tauchlauben. 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ő gyár-jelvényével és aláírásával.

Mulatságok.

* **Tombola-estély.** A „Bika” szálloda disztertermében szombaton este, a „Fröbel” gyermekkert és a zenede tombola-estélyt rendezett. Előkelő, fényes és minden tekintetben sikerült mulat ág volt ez, melyre nagyszámú, válogatott közönség gyűlt össze. — Kilencz órakor kezdődött a tombola-játék, melynél a főnyereményt, a tombolát: egy remek kivitelű virágállványt *Kolbenhayer* Kálmán járásbíró nyerte meg. — A többi nyeremény-tárgyak kiosztásával egy hűlgy-bizottság foglalkozott, mely bizottság *Varga* Ferenczné elnöknő, *Márton* Imréné és *Berger* Henrikné választmányi tagokból állott. Mikor a tombola-játék véget ért, az asztalokat kihordták a diszteremből s kezdetét vette a táncz. A négyeseket 80 pár tán-

colta. Ott láttuk a mulatságon notabilitásaink közül gróf *Dégenfeld* József főispánt, *Szell* Farkas kir. táblai tanácselnököt, *Mérey* Ottó kir. tábla bírót, *Komlóssy* Dezsőt, *Sziemeth* Károly üzletvezetői főfelügyelőt, dr. *Sárváry* Gyula főorvost, a tisztikart majdnem teljes számban. Fesztelen jókedv mellett folyt a táncz a *Magyari* testvérek kitűnő zenéje mellett. A souper-csárdásnak semmiképen sem akart vége szakadni a sok „*Hogy volt*”-októl, s a multság benyult a késő hajnali órákba. Jelen voltak:

Urasszonyok:

Varga Ferenczné, Komlóssy Dezsóné, Berger Henrikné, Márton Imréné, Rott Lipótné, Szöllőssy ezredorvosné, Radnai ezredorvosné, Kolbenhayer Kálmánné, Tóth Béla gyógyszerészné, Sziemeth Károlyné, Buzás Miklósné, Géressy Kálmánné, Csanády Ferenczné, Fráter Zoltánné, Szikszay Lajosné, Váradi Szabó Jánosné, Békessy Lászlóné, Sámy Béláné, Tóth Emilné, Györfly Aladárné, Kaszanyitzky Endréné, dr. Fráter Imréné, Kardos Lászlóné, Veesey Zoltánné, Láposy Gyuláné, Veszprémy Zoltánné, Máyer Emilné, Mérey Ottóné, dr. Sárváry Gyuláné, Szöllő Farkasné, Laszgalner Kálmánné, Bahonek Elekné, Eritz Ernőné, Rotschnek V. Emilné, dr. Nagy Lajosné, Szalay Józsefné, Sesztina Jenőné, Budaházy Albertné, Antal századosné, Emmerth Antalné, Nagy Gyuláné, dr. Kovács Sándorné, Varga Károlyné, Füleky Gézánné, Bartók Sándorné, Szöke Kálmánné, Dienes Barnáné, Balázs Ödönné, özv. Kőrössy Jánosné stb.

Kisasszonyok:

Szell Marianne, Berger Margit, Varga Irén, Szikszay nővérek, Rott Piroška, Buzás Irénke, Buzás Erzsike, Fráter Irma, Békessy Berta, Kardos Ilona, Láposy Margit, Mayer Olga, Szöke Ilonka, Szöke Gizella, Mérey Otília, Sárváry Adél, Laszgalner nővérek, Bahonek Jolán, Eritz nővérek, Rotschnek Róza, Draveczky Bella, Lessich Margit (Miskolcz), Asbóth Vilma, Budaházy Margit, Antal nővérek, Komlóssy Etus, Emmerth nővérek, Kovács Margit, Bartók Ilona, Kőrössy Ilona, Dienes Margit stb.

* **Czipészek mulatsága.** A debreczeni czipész ipar-társulat, ez a múlt évben újjá szervezett, *Weidner* Gusztáv elnöksége alatt működő humánus testület, tegnap este társasvacsorával egybekötött fényesen sikerült tánczvizalmat rendezett a *Margit-fürdő* vendéglőjének nagy termében. Az iparos osztály legszebb sikerű vizalmi közé sorozható a társulat tegnapi estéje. A termet a közönség zsufolásig megtöltötte. A vacsora alatt sok felkőszöntő hangzott el, melyek nagyobbrészt a buzgó elnököt, *Weidner* Gusztávot illették. A táncz egyik elsőrendű cigány-zenekar mellett a reggeli órákig tartott.

Legujabb.

— A Debreczeni Ellenör délutáni táviratai. —

A képviselőházból.

Budapest, december 9. A képviselőházi ülésében napirend előtt a stomfai választást tették vita tárgyává *Holló* Lajos, *Makfalvy* Géza és *Péchy* Tamás. *Perczel* Dezső belügyminiszter kijelentette, hogy megvizsgálja az ügyet. A napirend során a többség megszavazta a milennárius koronákat, a jelzőlog javaslatot és az államvasutak mozdony felszerelésére, a debreczeni gép- és kocsijavító műhely építésére kért ötödfél millió forintnyi költséget.

Párbajozó főispán.

Budapest december 9. A nógrádmezei törzsközlésből kifolyólag Rudnai főispán és Sczitovszky alispán pisztolypárbajt vívtak, három golyóváltásra. Sebesülés nem történt. Falek kibékülés nélkül távoztak. A Stréter-Sczitovszky ügyet békésen intézték.

Huszezer koronás nyeremény.

Budapest, december 9. Az osztályorsójáték mai húzásánál a legnagyobb nyeremény huszezer korona, mely a 89732. nyerő száma esett.

(Táviratok folytatása a 6-ik oldalon).

Táviratok.

Vidéki hírlapírók a fővárosban.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) A fővárosban időző vidéki hírlapírók, akiknek száma körülbelül 120 főre rug, vasárnap reggel a Feszty körképét tekintették meg. Fél tíz órakor pedig a kiállítás igazgatósági épületében gyűltek össze, a hol fogadásukra megjelentek Smidt József dr. és Szalay Imre miniszteri tanácsosok, a kiállítás igazgatói, Müller Béla műszaki tanácsos, Gelléri Mór titkár stb.

A vidéki hírlapírók Hindy Árpád elnökkel jelentek meg. Az egybegyűltek a kiállítás igazgatóit üdvözölték, s Smidt igazgató a kereskedelmi miniszter üdvözlését is tolmácsolta. Azután a jelen voltak 20—20 főnyi csoportokra oszolván megtekintették a kiállítás összes épületeit. Különösen hosszabb időt szenteltek a *historiai épületek* megismerésére, a hol Smidt igazgató bő felvilágosítással szolgált nekik.

Az összes épületek megtekintése után, a mi d. u. 2 óráig tartott, a debreczeni csárdában lakomához ültek.

A hírlapírók délután 4 órakor tartott ülésén az Otthonban Rákosi Jenő elnök lelkesen üdvözölte a vidéki sajtó képviselőit, mikor itt benső ügyeik megbeszélé-ére összejöttek. Az elnöki széklet átadta Hindy Árpádnak, a ki köszönetet mondott az Otthon elnökének, hogy oly szives vendégeknek tekint a vidéki hírlapírókat. Üdvözlö a kongresszust és azt megnyitottnak nyilvánítja.

Fölkéri Fehér Dezsőt, hogy a nagyváradi ülés jegyzőkönyvét mutassa be. Fehér Dezső felolvassa és azt az indítványt teszi, hogy a gyűlés mondja ki a **vidéki hírlapírók szövetségének megalakulását** és 10 tagu bizottságot küldjön ki az előkészítő lépések megtételére.

Dr. Székely felszólalása után hosszas és élénk vita keletkezett, abban a kérdésben, hogy csak vidéki, vagy országos hírlapíró szövetség legyen. Végre is a kongresszus kimondta, hogy **országos hírlapíró szövetség legyen**, miczélből nagyobb bizottságot küld ki.

E bizottság tagjai: (a fővárosból) Horváth Gula, dr. Lázár Béla, Sziklay János, Kenechey Jenő, Porzolt Kálmán, Schwarcz Ármin, Kenedy Géza, dr. Székely Béla, Szathmáry Mór. (Vidékről): Hindy Árpád (Kolozsvar), Kubinyi Zsigmond (Szeged), Brankovics György (Arad), Forrai Andor (Debreczen), Lenkey Lajos (Pécs), Szávay Gyula (Győr), Baráth Ármin (Temesvár), Tinkó József (Kassa), Fehér Dezső jegyző (Nagyvárad), Halász Ferencz (Ipolytér), Vadász Lajos (Gyöngyös).

Este az Otthonban barátságos lakoma volt a vidéki sajtó tiszteletére, mely kedélyesen késő éjfélig együtt tartotta a társaságot.

A hitelszövetkezetek országos kongresszusa.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától.) A vidék minden részéből összejöttek vasárnap a fővárosba a

hitelszövetkezetek képviselői. A kongresszuson Nagy Ferencz egyetemi tanár által készített javaslattal foglalkoztak, a melyet sérelmesnek tartanak magukra nézve. A kongresszus délelőtt 10 órakor kezdődött a Nemzeti szállóban. Debreczenből a kölcsönös segélyező egyesület részéről jelen vannak dr. Király Ferencz, Zádor Lajos, dr. Szántó Sámuel, Szűcs Mihály és Vadon Sándor.

Török-orosz egyezmény.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Török- és Oroszország között most egy külön egyezmény tárgyában alkudozások folynak. Ezekbe az alkudozásokba Nelidov konstantinápolyi orosz követ nincsen belevonva, amiből kitűnik, hogy Nelidov állása meg van ingatva.

Szerbia deficitje.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Belgrádból távirják: Egy itteni lap cikkében, melyet az előbbi pénzügyminiszter, Petrovics Mukásiu írt, jelenti, hogy a mostani pénzügyminiszter által törlesztendő pénzügyi előterjesztés 8 millió deficitet fog tartalmazni.

A pápa és az orosz csár.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Rómából jelentik: Az itteni diplomáciai körökben az a biztosnak tartott hír terjedt el, hogy a pápa elhatározta magát arra, hogy Moszkvába a koronázási ünnepélyre 8 tagu küldöttséget küld, melynek élén egy bibornok fog állani. A küldöttség a pápa személyes üdvözlését fogja átszolgáltatni a csárnak.

Natalia és Milán Belgrádban.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Belgrádból távirják: Sándor király orthodox naptár szerint Miklós napján fogja az Obrenovics-ház patronátusi ünnepét megtartani, a melyen Natalia is részt vesz, a ki már kedden érkezik Belgrádba. Az a meg nem erősített hír is elterjedt, hogy Milán exirály is eljön az ünnepélyre.

A párton kívüli képviselők.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) A hír, mintha Lévy Antal képviselő a pártonkívüliek köréből kilépett volna, nem felel meg a valóságnak, mert a nevezett képviselőnek szándékában sincs a klubból kilépni. Ugyanezt állították Babics képviselőről is, a ki azonban nem is tagja a klubbnak.

Kegyetlen anyja.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Uchrin Anna 38 éves, bérkoosis tulajdonos neje vasárnap este a Szabolcs-utcában négy éves kis gyermekét, haragjában, hogy a gyermek mindig sirt, földhöz vágta. A gyermek néhány órai kínlás után meghalt.

Elgázolt aggastyán.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) A király-utcában vasárnap este egy magánfogat elgázolta Schwarzenberg Vilmos, 76 éves magánzót és háztulajdonost, a ki éppen a járdára akart menni. A szerencsétlen ember, a ki mindkét szemére vak is volt, bal vállcsontját és karját zúzta össze.

A helyzet Törökországban

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Konstanti-

nápolyból jelentik: A helyzet nagyon komoly, dacára annak, hogy az itteni nagy követségek mindent megtesznek, hogy a békét előmozdítsák. Törökország folytonosan mozgósit.

A szerb pénzügyminiszter visszalépése.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Belgrádban az a határozott hír terjedt el mindenfelé, hogy Popovics Déva szerb pénzügyminiszter vissza akar lépni. A dolog, ha igaz, nagyon fontos, mert Popovics visszalépésével az egész szerb minisztérium megbukik.

Török műkincsek az ezredéves kiállításon.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Megbízható forrásból aaptalannak nyilvánítják a hírt, mintha a szultán már is kinevezte volna ama bizottság tagjait, kik hivatalosan lesznek, a kiállításra szánt műkincseket Budapestre elhozni. Vámbéry tanár a közelebbi időben újból elmegy Konstantinápolyba, hogy a kincsek elhozatalának és megőrzésének részleteit megállapíthassa, mely alkalommal a szultán választani fog azok közt, kik iránt teljes bizalommal viseltetik és kikre azon megtiszteltetés vár, hogy a kincseket, melyeket még eddig egy alkalommal sem hoztak ki a kincstárból, Budapestre felhozhassák. A konstantinápolyi lapok különben élénk rokonszenvvel irnak az ezredéves kiállításról, forrásul felhasználják a kiállítás igazgatósága részéről mindegyiknek megküldött „Kiállítási Értesítő” és az e tárgyban kiadott röpirat „Magyarország az ezredéves ünnep előestéjén.”

A török Coriolán.

Budapest, december 9. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Jól értesült török forrásból Szárd pasa menekülését, mely még tekintélyes körökben is a leghihetlenebb híresztelésekre szolgáltat okot, a következőképen magyarázzák: A volt nagyvezérnek igen sok személyes ellensége volt, kik minden módon azon fáradoztak, hogy a szultán szemében lealacsonyítsák. — Legutóbb oly vádak emeltek elene, hogy valóban nem tudta, hogy ezek ellenében mit tegyen és a legnagyobb izgalom egyik percében elkölte, hogy egy időre teljesen távol fogja magát tartani a közügyektől. A midőn ezen elhatározásról Curie angol nagykövetet értesítette, ez tudtára adta, hogy az angol nagykövetségnek mindenkor vendégszerető menedékre fog találni. Még ugyanazon nap este Szárd pasa megjelent az angol nagykövetségben és az angol nagykövet oltalma alá helyezte magát. A titkár és a szolgálószemélyzet észre vette, hogy Szaig pasa igen fel volt izgatva, később azonban lecsendesedett és álmotlag odanyilatkozott, hogy sajnálja a meggondolatlan lépést, mely politikai pályatutásának bizonyos véget vett. Ismeretes makacs természete és tán mai környezetének tanácsai is meggátolták abban, hogy lakásába visszatérjen, dacára azon ígéretésnek, melylyel előkelő méltóságok a szultán és a porta részéről, valamint több személyes jóbarátja visszatérésre akarták bírni. Általánosan feltűnt, hogy a szultán nem tételtett lépést az iránt, hogy a nagykövettől Szaig pasa kiadása kérelmeztesse.

Tündörpe Uj...
öt előszö...
is ellátta...
kevesebb...
nyoknál...
nékülöz...

Edd...
hogy az...
dult és o...
kezdve r...
retben...
előtt, ho...
sem: ha...

Oku...
nyakát...
vizbe fu...
a harma...
költözött...

Nem...
meg a k...
szonyt h...
ágyukba...
ves mag...
indult el...
de már...
kezei kö...
a vénass...
a halál...

A h...
dasyné...
arczát, k...
az aludt...
Reggel f...
sima tük...
gyógó sz...
nyanis...
tek a rá...
ifjodott...
virázott...
ünnepély...
mágnas...
pelt volt...
és matro...
„Ugyan...
fogsz vé...
nézve, m...
hogy te...

De...
sulyan...
uralkod...
tak leve...
güket;...
árulás...
íránt, m...
tott és...
képen t...

E...
váltotta...
ban mo...
széles k...
régibb...
leírását...

+...
kai fel...
első te...
jok lep...
szenvve...
nősen a...
dologna...
teremt...

C S A R N O K.

Az öldöklő angyal Csejthén.

Életrajz.

Vázolta: Z. Varga Mihály.

(Folytatás.)

VIII.

Tünődése közepette eszébe jutott a törpe Ujvári János, mint megbízható eszköz. Őt először avatta be titkába; sőt pénzzel is ellátta, hogy jó kedvre hangolja... Még kevesebb ellenállásra talált az öreg asszonyoknál, kik még nógatták is, hogy számára nélkülözhetetlenné tegyék magukat.

Eddig sem tartozott a ritkaságok közé hogy az uró egyik-másik birtokára kirándult és ott hosszabban időzött. Ez időtől kezdve rendszeren négy-öt hajdon volt kíséretében. Csejthén azonnal feltűnt a cselédség előtt, hogy soha sem hozott vissza egyet sem: hanem mindig idegeneket...

Okul adták, hogy az egyik a lóról esett és nyakát szegte; a másik, fürdés közben, a vízbe fult és testét sem lehetett megtalálni, a harmadik megunta a dicsőséget és haza költözött stb.

Nem ritkán ismeretlen egyének jelentek meg a kastélyban, hogy egyik-másik kisaszszonyt haza vigyék szüleikhez, kik betegágyukban még egyszer látni kívánják kedves magzatjukat... Fájdalomtól zokogva indult el a boldogtalan frája a hosszú utra, de már félóra múlva a lesben álló Ficzkonak kezei közt találta magát, ki átszolgáltatta őt a vénasszonyoknak, kiktől azután átvette — a halál.

A hagyomány tudni akarja, hogy Nádasdnyé kezdetben a párolgó vérrel csak arcját, kezeit és mellét mosta; éjjelre pedig az aludtvért kezeire és arcára kötözte. Reggel firdőben mosta magát tisztára és sima tükör előtt gyönyörködött feltűnő, ragyogó szépségében. A hagyomány szerint, ugyanis, az uró arcjáról csakhamar eltűntek a ráncok, el a halványosság mintha megifjodott volna, a szépség tavaszi pompájában virágzott. Előőtti határtalan örömeben egyik innepély a másikat érte; a legelőkelőbb magnások látogatták kastélyát és ő is ünnepelet volt, ahová lábát betette. Az öreg urak és matrók nem egyszer kötődtek vele: „Uznan, Rösze, hugomasszony! te soha sem fogsz vénülni? Leányaid korosabbak kinézésre nézve, mint te vagy. Maholnap elsem hiszik hogy te szülted őket; hanem azok téged!”

De otthon, a háztartásban, mintha átok súlya nehezült volna rá, kísérteties csend uralkodott. A cselédség és más alkalmazottak leverten, gépiesen tették meg kötelességüket; különösen a fehérszemélyek. A sok árulás folytán bizalmatlanok lévén egymás iránt, mindegyik magába zárkózottan hallgatott és félt, rettegett a nélkül, hogy valaképen tudta volna mitől?

E közben a naponkinti mosdást fürdő váltotta fel, és itt lép előtérbe a vas-, jobban mondva, acél-szűrő szülő rege, mely széles körben volt és van terjedve, és többen régebbi írások közül, a kinczeskönyvek, között, leírását is adják.

(Folyt. köv.)

Különféle.

+ Karcuság. A darázsderék esztetikai felfogása nem oly széles körű, mint azt első tekintetre gondolnók. Az ázsiái népfajok legtöbbször asszonyai bizonyos ellen-szenvennel viseltetnek a karcuság iránt. Különösen a japán asszonyok tartják fölötté csunya dolognak a karcus termetet. Jaj az olyan teremtesnek, a ki véletlenül vékonypéznének

született, mert az az ő legezabedelvűbb felfogású polgári házasságuk mellett sem akad férjre. Az elsőre sem, pedig náluk nem is asszony, a kinek csak egy férje volt életében. A karcuságot a tourneur egy furcsa nemével, a — kimotóval leplezik. Ez egy hosszú öv, melyet 6—10-szeresen osavarnak csipőjük köré, sőt párnácskákat is rejtenek alá. Ez a kimotó és az egyetlen fapapucs az oka, hogy a szép japán nők csunyábban néznek ki ferde szemű kínai kollégáiknál. A kimotó náluk egyébként a házasságkötés és felbontás szimbóluma is. Ha egy férfinak nő visszaadja a lakodalmi kimotót, — frigyük felbomlott, — nem kell hozzá törvényes válás.

Közgazdaság.

* Sertésszállítás Budapestre. A földmívelésügyi miniszter tegnap táviratilag értesítette Hajdúvármegye alispáni hivatalát, hogy tegnaptól. 8-ától kezdve a budapesti ferenczvárosi pályaudvarba csak fertőzött helyekről szállított sertések bevitele engedtetik meg s így a vérszentes Debreczenből ezentúl az említett pályaudvarba sertéseket vinni nem szabad.

* Az osztályorsjáték. Szombaton folytatták az osztályorsjáték második sorozatának húzását a vigadó nagy termében. Az érdeklődés most sem csappant, ámbar 800 koronánál nagyobb nyereségyösszeg nem volt. A húzás eredménye a következő: 8000 koronát nyert: 7542, 78154, 6000 koronát nyert: 21440, 53773, 81210. 2000 koronát nyert: 1474, 17621, 20069, 21999, 25197, 29278, 31155, 39579, 89315, 93346, 95883. 1000 koronát nyert: 2826, 3528, 7006, 8726, 11825, 12410, 14560, 21817, 30835, 39703, 40944, 42342, 49199, 49790, 51362, 54083, 60377, 65573, 66349, 71599, 85200, 90887, 94315, 96602. 96884, 99023. 200 koronát nyert vagy 130 és 100 koronát négyezer szám.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 60. szám. Párosbérlet 60. szám

Hétfőn 1895. december 9-én

N. Szigeti Lujza feléptével.

A falu roszsza.

100 aranyat nyert eredeti énekes népsz. dalokkal és táncszal 3 felv. Irta Tóth Ede (Rendező: Hevessy G.)

Kedden, 1895. december hó 10-én.

Páratlan bérletben:

A könyvtárnok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Moser.

KIS LOTTÓ.

— December 7. —

Budapest	16	85	60	48	83
Lincz	4	87	47	3	45
Triest	35	18	65	74	82

Kiadó és laptalajdonos:

„Oskonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

A legszebb ujdonságok

megérkeztek

s a legolcsóbban

kaphatók

Löfkovits Arthur

órás és ékszerésznel.

Debreczen, a főposta szomszédságában.

830—0—8

8961 tk.

1895

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tellekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szép Sámuel végrehajthatónak, Gyöngyösi Ferenc végrehajtható szanvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a derecskei kir. járásbíróóság) területén lévő, M.-Pályiban fekvő, a m.-pályi 32 sz. tjkben A + 93 hrsz. alatt foglalt ingatlanra, az árverést 475 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1895 évi december hó 30 ik napján d. e. 10 órakor M.-Pályi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagvis 47 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, — avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tellekkönyvi hatóságnál, 1895. évi október hó 14-ik napján.

Rottler Béla

kir. t.-széki bíró helyett,

Nagy Károly

kir. t.-széki bíró

834—1—1

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából — a női ruhaszövetek, mosóveledek, téli nagy (Alpaca) kendők, harasztkendők, függönyök és szőnyegek — tetemesen leszállított árban eladását megkezdtük.

Szabó Lajos fiai

149

Hirdetmény.

A debreczeni
ipar és kereskedelmi bank

közhirre teszi, hogy a nála elhelyezett
és ezután elhelyezendő

könyvbetétek után

f. é. november hó 1-től

5%

betéti kamatot fizet.

A magy. osztály sorsjáték nyere-
ményei minden levonás nélkül fizet-
tetnek ki.

Debreczen, 1895. október 26-án tar-
tott üléséből

az igazgatóság.

720-18-13

Nagy választék érkezett
selymekből ¹⁴⁹

Menyasszonyi **xx**
xx és alkalmi ruhákra
bluzokra.

Szabó Lajos Fiai cég.

Gyermek játékok és alkalmi
ajándék tárgyak legjutá-
nyosabb árban beszerez-
hetők

Szent-Királyi Tivadar
műiparú raktárában.

718-32-21.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és
altestbántalmak, gyomorgöres és gyomorrhev, rögzött székrekedés, májbántalom
vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-
szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ara egy lepecsé-
telt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

**MOLL-FELE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL
feliratu ónozzattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer kös-
vény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti
üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: füzöllyavas szikló.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint
felnttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s egy
szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára
60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész es. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesitetnek.

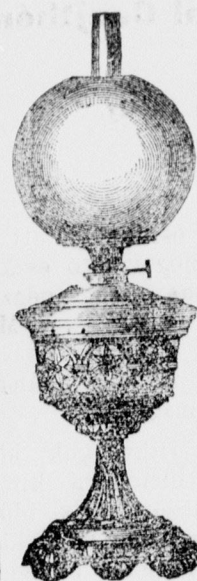
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjegyével ellá-
tott készitményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rotschnek
154. V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

KASZANYITZKY ENDRE

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.,

Nagyválaszték és jutányos
árak mellett ajánl

Porcellán, Chinaezüst,
Bronz és Majolika
ujdonságokat,

Ditmár, Brüner és
hazi gyártmányu
asztali és függő

l á m p á k a t

nap s

villámégőkkel,

porcellán-, ét-, kávé-, thea-
ugysziinte mindennemű

üveg-, ivó- és likörkészleteket.
Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan
teljesitetnek. 484

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Császár-Tea

Védjegy: LEGYEZŐ

Teakiviteli különlegesség

Mendl Henrik és T^{sa}

BÉCSBEN.

Csomagokban 38 és 76 kr.-ért
kapható 157-5-3

MOLNÁR LAJOS

gyógyszerésznél

DEBRECZENBEN.

A hideg időjárás

bekövetkeztével van szerencsém különféle
minőségű

KÖSZENEK

mezből állandóan nagy raktárt tartok,
a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani.
Minden megrendelést díjtalanul ház-
hoz szállítok, a pontos és kifogástalan
mátszásért kezességet vállalok.

Legoicsóbb árak.

Barna-köszén métermázsánként frt. 1.05

Szalón " " " 1.40

I. r. porosz " " " 1.80

Különösen ajánlok:

Száraz és darabos bükkfa-szenet zsákokban
és csomagolva.

Háziasszonyoknak főzéshez, vala-
mint kovácsoknak ajánlok igen finom
porosz kokszot métermázsánként 2 frt 10
krjával.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri, tisztelettel

Tauber Hermann

Nagy-Hatvan-utca 1093. sz.

Raktár az udvarban jobbkez felől.

823-1-1.